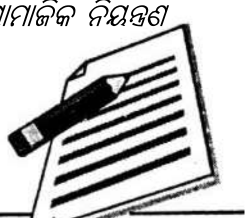

ଟୀପ୍‌ପଣୀ

ମାଧ୍ୟମରେ ରାଷ୍ଟ୍ର, ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାଏ । ଏହିଭଳି, ସମରୂପତା (Uniformity) ଓ ଆଇନ-ଅନୁପାଳନୀୟତା (Conformity) ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ସାମାଜିକ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ତଥା ସଂଚାଳିତ କରିଥାଏ ।

ଆଇନ ଓ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ । ଆଇନ ଓ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରଭେଦ ମାନ ରହିଛି -

(୧) ଆଇନରେ ବଳ-ପ୍ରୟୋଗର ଲକ୍ଷଣ ନିହିତଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସମୁହକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବାଧ କରିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥା ମାନଙ୍କୁ ଆଦର ସମ୍ମାନ କରାଯାଏ ଓ ସେମାନେ ପ୍ରଚଳିତ ରହନ୍ତି କାରଣ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରଂପରାର ପବିତ୍ରତା ଓ ଏହା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ସାମାଜିକ ସ୍ୱୀକୃତି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

(୨) ପ୍ରଥାମାନେ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କେତେକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସମୁହ, କୁଳ ଓ ଗୋତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁକ୍ତ ହେଲା ବେଳେ, ଆଇନର ଏକ ସର୍ବ ବ୍ୟାପକତା ଓ ସାଧାରଣ ଭାବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁହେଲା ଭଳି ଲକ୍ଷଣ ଥାଏ ।

(୩) ଆଇନର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥାର ଅସମ୍ମାନକୁ ଟାହିଟପରା, ନାକଟେକିବା ତଥା ସମାଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ନାପସନ୍ଦ କରାଯାଏ । ତେବେ ପ୍ରଥାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନରେ ସୀମା ବାହାରକୁ ଗଲେ ସମାଜରୁ ବାସନ୍ଦ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ ।

(୪) ଆଇନର ଉତ୍ପତ୍ତି ଏକ ନିକଟ ଅତୀତର ଘଟଣା ଅଟେ ଓ ଏହା ରାଷ୍ଟ୍ର, ଏହା ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ତେବେ ପ୍ରଥାମାନେ କୌଣସି ନା କୌଣସି ସ୍ୱରୂପରେ ସବୁ ସମୟରେ ଓ ସବୁ ସମାଜରେ ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ରହିଥା'ନ୍ତି ।

ଆଧୁନିକ ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରାଜନୈତିକ ବାଣିଜ୍ୟିକ, ସାମରିକ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଏଥିପାଇଁ ଆର୍ନ୍ତଜାତୀୟ ଆଇନ ସବୁ ପ୍ରଣୀତ ହୋଇଛି, ଯାହାକି ବିଶ୍ୱବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରୁଛି । ଯେପରି ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଆଇନମାନେ ନିଜ ଦେଶର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରନ୍ତି, ସେହିପରି ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଆଇନମାନେ ଦେଶ-ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ବ୍ୟବହାରକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତି ।

୨. **ଶିକ୍ଷା (Education) :** ଆଇନ ସହିତ, ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଧ୍ୟମ । ଏହା ପିଲାଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶୃଙ୍ଖଳା, ସହଯୋଗ, ସହିଷ୍ଣୁତା ଓ ସଦ୍ଭାବନା ଇତ୍ୟାଦି ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ । ସମସ୍ତ ସ୍ତରର ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ (ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ) ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଔପଚାରିକ ଢାଞ୍ଚାର ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ବ୍ୟାବହାରିକ ଶିକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ନୈତିକତାର ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥା'ନ୍ତି । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସମାଜର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବେଗ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ସାମାଜିକ ଲୋକାଚାର, ବିକାଶର ସ୍ତର ଓ ସାମାଜିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଏଣୁ, ପୁରାତନ ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ଧାର୍ମିକ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଦର୍ଶନ ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମର ଅଧ୍ୟୟନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ତେବେ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ହେବା କାରଣରୁ ଏହି ସବୁଥିରୁ ଧ୍ୟାନ ହଟିଯାଇ ପରିଚାଳନା ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହେଲା ଓ ଏହି ପରିଚାଳନା ଦକ୍ଷତା (Managerial Skill) ସଂପର୍କୀୟ ଶିକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଶାତୀତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା ।

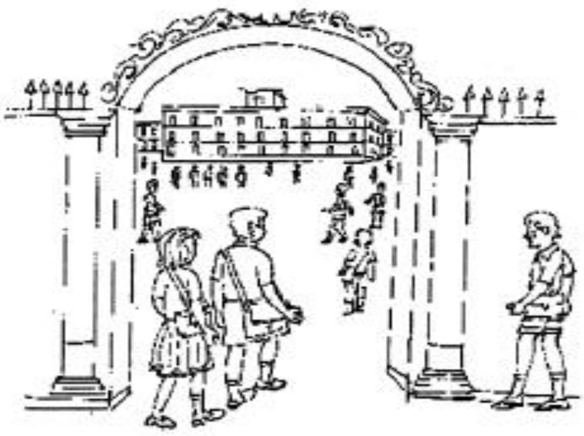

ଶିକ୍ଷାର ଏକ ମାଧ୍ୟମ ହିସାବରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଆମର ଇତିହାସ, ସଂସ୍କୃତି, ଐତିହ୍ୟ, ପ୍ରତିମାନ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗଣତନ୍ତ୍ର, ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା, ସମାନତା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସବୁକୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପଢାଯାଏ ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମନରେ, ଉତ୍ତମ ନୈତିକ ଆଚରଣ ନୈତିକତା, ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ସାମାଜିକ ଶିଷ୍ଟାଚାର ପ୍ରଭୃତିର ଧାରଣା ଉଦ୍ରେକ କରାଇ, ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଜର ଭୂମିକା (ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ କାରକ ଭାବେ) ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ନିର୍ବାହ କରିଥାଏ ।

୩. **ରାଷ୍ଟ୍ର (State) :** ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ଲାଗୁ କରିବାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି । ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପରିଭାଷା ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଛନ୍ତି- "ଏହା ସମାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ସୁରକ୍ଷାକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବରେ ନିର୍ମିତ ସେହି ସଂଘ, ଯିଏକି ନିଜ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ସାର୍ବଭୌମ ଅଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିଥାଏ, ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ଏକ ସାର୍ବଭୌମ କର୍ତ୍ତା ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଥାଏ ।"

ରାଷ୍ଟ୍ର, ସରକାର ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଆଧୁନିକ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଜନକଲ୍ୟାଣକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଥା'ନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ନିଜର ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ସ୍ତରର ସାମାଜିକ ସେବା, (ଯଥା- ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା, ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥା ପେନ୍‌ସନ, ବେକାରୀ ଭତ୍ତା ଇତ୍ୟାଦି) ପ୍ରଦାନ କରିଥା'ନ୍ତି । ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତଥା ସାମୁହିକ ଉଦ୍ୟମ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନର ସାହାଯ୍ୟ ତଥା ଅନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ମିଳିତ ଉଦ୍ୟମରେ ସଫଳ ହୋଇଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ପଲ୍ସ-ପୋଲିଓ ଟୀକାକରଣ ଯୋଜନାମାନଙ୍କୁ ଗଣମାଧ୍ୟମ, ଯେପରିକି ରେଡ଼ିଓ, ଟିଭି, ଏବଂ ପୋଷ୍ଟର ତଥା ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସହଯୋଗରେ ସଫଳତାର ସହ-କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି । ଏହି ସବୁ ଉଦ୍ୟମ ଦ୍ୱାରା ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଯୋଜନାର ସୁଫଳ ମିଳିପାରୁଛି । ଏହି ଉପରୋକ୍ତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏକ ଅନୌପଚାରିକ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଓ ବଳ-ପ୍ରୟୋଗକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରୁଛି ।

ତେବେ ଅନ୍ୟ କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେପରିକି ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା, ରାଷ୍ଟ୍ରିୟ ନିରାପତ୍ତା, ସୁରକ୍ଷା, ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର, ମୁଦ୍ରା ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ

ଟୀପ୍ପଣୀ

ଔପଚାରିକ ମାଧ୍ୟମ ଭାବରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ଓ ସମୟ ସମୟରେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗର ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ଭାରତର ସଂଘୀୟ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ସରକାରର ସଂରଚନା, ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତର, ଯେପରିକି ଗ୍ରାମ, ବ୍ଲକ, ଜିଲ୍ଲା, ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ସ୍ତରରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାରୀ ମାନେ ଆଇନ ଓ ନୀତିନିୟମକୁ ଲାଗୁ କରିଥାନ୍ତି । ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ରାଷ୍ଟ୍ର, ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ ଔପଚାରିକ ମାଧ୍ୟମ ହିସାବରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛି ।

ପାଠ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ୨୦.୫

ଏକ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ

୧. ଆମେ ଆଇନକୁ କାହିଁକି ମାନୁ ?

____

୨. ଆଇନର ଦୁଇଟି ସ୍ରୋତର ନାମ ଲେଖ ?

____

୩. ସରକାର କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ?

____

୪. ଆଇନ ଓ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ?

____

୨୦.୬ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏଜେନ୍ସି/ବାହକ-ପରିବାର, ପଡ଼ୋଶୀ ଓ ଜନମତ (Agencies of Social Control- Family, Neighbourhood and Public Opinion)

୧. ପରିବାର (Family) :

ଏକ ପିଲା ତାର ବଂଶ ତଥା ତାର ପରିବେଶରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ସେ ତାର କେତେକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସାମର୍ଥ୍ୟ କୁ ନେଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଥାଏ । ଯାହା ପରିବେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବଢିଥାଏ ବା ସଂକୁଚିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାର ସ୍ଥିତି ଏକ ଫୁଲର ସ୍ଥିତି ସହିତ ତୁଳନୀୟ । ଉପଯୁକ୍ତ ଯତ୍ନ ଓ ପୋଷଣ ଦ୍ୱାରା ଏହା ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇଥାଏ ଓ ଏହାର ଅଭାବରେ ଫୁଲଟି ମଉଳି ଯାଇଥାଏ ।

ପରିବାର ହେଉଛି ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ ସବୁଠାରୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମାଧ୍ୟମ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ତାର ନିକଟତମ ପରିବେଶରୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇଥାଏ, ଯାହାକି ପ୍ରଥମେ ପରିବାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଶିଷ୍ଟାଚାର, ଅଭ୍ୟାସ, ଓ ମନୋବୃତ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ସର୍ବ ପ୍ରଥମେ ନିଜର ନିକଟସ୍ଥ "ଭୂମିକା-ଆଦର୍ଶ" (Role-model)

ଠାରୁ ଶିକ୍ଷା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ଭୂମିକାଆଦର୍ଶମାନେ ହେଲେ- ପିତାମାତା, ଭାଇଭଉଣୀ ଜ୍ଞାତି ସମ୍ମୁହ ଇତ୍ୟାଦି । ସମୁହର ପ୍ରତିମାନ, ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ପରଂପରା ଓ ପ୍ରଥା ସହିତ ପିଲାର ସାମାଜିକ ପରିଚୟ ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ହିଁ କରାଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ପିଲାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ କୁ ରୂପରେଖ ଦେବାରେ ପରିବାରର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭୂମିକା ଥାଏ ।

ଗାଁରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରସ୍ଥିତି ତାର ପାରିବାରିକ ପ୍ରସ୍ଥିତି ସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଥାଏ । ଘରର ବୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରୁ ରୂପରେଖ ଦେବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥା'ନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିର ଚିନ୍ତାଧାରା, ମନୋବୃତ୍ତି, ଅଭିରୁଚି ଓ ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ପ୍ରତିଫଳତି ହୋଇଥାଏ । ବିବାହ, ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରିକୃତ ହୋଇଥାଏ ଓ ବିବାହକୁ ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମିଳନ ଠାରୁ ଦୁଇ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବନ୍ଧନ ଭାବରେ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

ସହରମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ପରିବାର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଗଠନରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । ତେବେ ଔଦ୍ୟୋଗିକିକରଣ, ସୀମିତ ଆୟ ଓ ବାସସ୍ଥାନ ର ଅଭାବ ଇତ୍ୟାଦି ଏକକ ପରିବାରକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବାରେ ଅବଦାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହା ଗ୍ରାମର ସ୍ଥିତି ଠାରୁ ବହୁତ ଭିନ୍ନ । ତେଣୁ, ପରିବାରମାନେ ନିଜ ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ସାମୁହିକ ସ୍ୱାର୍ଥ, (ଯାହାକୁ ଗାଁରେ ସାଧାରଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ), ତୁଳନାରେ ବ୍ୟକ୍ତିବାଦକୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ପରିବାର ଦ୍ୱାରା କରାଯାଉଥିବା ସାମାଜିକୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୌଣ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହେଉଛି । ଏହି ସବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ହେଲେ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷ, ଖେଳ ପଡ଼ିଆ, ସାଙ୍ଗସାଥୀ ସମୁହ ଏବଂ ଗଣମାଧ୍ୟମ, ସହରରେ ବ୍ୟକ୍ତି ତାର ନିଜର ଉଦ୍ୟମ ଓ ପାରିପାରିକ ସ୍ଥିତିରୁ ତାର ନିଜର ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତି ହାସଲ କରିଥାଏ । ସହରରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଥିରିକୃତ ବିବାହ ହୋଇଥାଏ ଓ ଘରର ବରିଷ୍ଠ ସଦସ୍ୟ ମାନେ ବିବାହ ସ୍ଥିର କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଲାଇଥାନ୍ତି । ତେବେ ବିବାହ ପାଇଁ ପୁଅଝିଅଙ୍କର ମତାମତ କୁ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଏ । ସଂପ୍ରତି ଜାତି, ଧର୍ମ ନିର୍ବିଶେଷରେ ମଧ୍ୟ ବିବାହ ସଂଘଟିତ ହେଉଛି । ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ଜାତି ଓ ଧର୍ମ ବାହାରେ କରାଯାଉଥିବା ବିବାହର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ତେବେ ଏହିସବୁ ବିବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକାଂଶ ବିବାହ ଭଙ୍ଗ ଓ ଛାଡ଼ ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି କାରଣ, ଉଭୟ ପୁଅ ଓ ଝିଅଙ୍କର ପରିବାରର ସମର୍ଥନ ଓ ମାନସିକ ସହଯୋଗ ମିଳିନଥାଏ । ତେବେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପରିବେଶରେ ବିବାହ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ସବୁ ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦେଇ ନଥାଏ କାରଣ ସେଠାରେ ପରିବାରର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରଭାବରେ ସଂଘର୍ଷ ପରିସ୍ଥିତିରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଥାଏ ।

୨. ପଡ଼ୋଶୀ (Neighbourhood)

ଗାଁମାନଙ୍କରେ ପଡ଼ୋଶୀ କହିଲେ ସାଧାରଣତଃ ସମଜ୍ଞାତି ତଥା ସମ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥାଏ । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅନୌପଚାରିକ ଓ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କ ଥାଏ । ପାଖ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଦୂରସ୍ଥ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଦୃଢ଼ବନ୍ଧନ ରହିଥାଏ । ଉଦାହରଣସ୍ୱରୂପ ଏକ ପରିବାରର ଜ୍ୱାଇଁ, ସମଗ୍ର ସମୂହ ତଥା ଗାଁର ମଧ୍ୟ ଜ୍ୱାଇଁ ହୋଇଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ଏହାର ବିପରୀତ, ସହରରେ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କର କେବଳ ଔପଚାରିକ ସଂପର୍କ ଥାଏ । ସମୟ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଖାପଛଡ଼ା ଆନ୍ତଃ କ୍ରିୟା ହୋଇଥାଏ । ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରରେ ପଡ଼ୋଶୀ ସଂପର୍କ ନ ଥାଏ କହିଲେ ଚଳେ । ସେଠାରେ ପଡ଼ୋଶୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତଃକ୍ରିୟା ହୁଏ ନାହିଁ ।

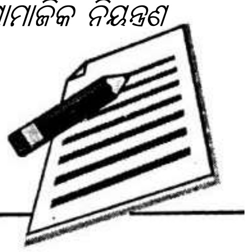

ଟୀପ୍ପଣୀ

ତେଣୁ ଗାଁର ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ଏକ ପରିବାରର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଉତ୍ସାହ ସହିତ ଭାଗ ନିଅନ୍ତି । ଏହି ପ୍ରକାରରେ ସେମାନେ ନିଜର ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି । ଏହା ରୀତିନୀତି, ନିୟମ ଓ ପ୍ରତିମାନର ଅନୁପାଳନୀୟତା କୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ଓ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଆଚରଣ (Deviant behaviour) କୁ ମଧ୍ୟ ସଠିକ୍ କହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ବୃଦ୍ଧ ବାପା-ମା'ଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେଉ ନଥିବା ପୁଅକୁ ଗାଁମାନଙ୍କରେ ଟାହି ଟାପରା ଓ ସମାଲୋଚନା କରାଯାଏ ।

ସହରମାନଙ୍କରେ ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାରକୁ ସେତେ ଟିକିନିଖି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନ କଲେ ମଧ୍ୟ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ରିୟାକଳାପ ସମୁଦାୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ସେହି ସବୁ କ୍ରିୟା କଳାପକୁ ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ଗଭୀରଭାବେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ଯେମିତିକି ରାସ୍ତାରେ ଅଳିଆ ଆବର୍ଜନା ପକାଇବା ଲୋକଙ୍କୁ ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ସମାଲୋଚନା କରିଥାଆନ୍ତି ।

୩. ଜନମତ (Public Opinion)

ସମଗ୍ର ସମୁଦାୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ମତାମତର ସମଷ୍ଟିକୁ ଜନମତ କୁହାଯାଏ ।

ଖବରକାଗଜ, ରେଡ଼ିଓ, ଟେଲିଭିଜନ, ଗତିଶୀଳ ଚିତ୍ର, ବିଧେୟକ, ପ୍ରଚାରପତ୍ର ତଥା ବ୍ୟକ୍ତିର ନିଜ ମୁହଁରୁ ବାହାରିଥିବା କଥା ସବୁ ଜନମତକୁ ରୂପରେଖ ଦେଇଥାଆନ୍ତି । ଦୂରନ୍ତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମୁଦାୟ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଟେଲିଭିଜନ ଓ ଖବର କାଗଜ ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ନ ଥାଏ ସେମାନେ ଗପସପ ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜ ଚାରିପଟେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣା ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଥାଆନ୍ତି ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମତାମତ ରଖିଥାଆନ୍ତି । ତେବେ ଦୂରସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣା ବିଷୟରେ ଜଣାଇବା ଦ୍ୱାରା ରେଡ଼ିଓର ମହତ୍ତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସାମୁହିକ ଖବର କାଗଜ ପଠନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଏ । ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନିକଟ ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ଗାଁରେ ମଧ୍ୟ ଟେଲିଭିଜନକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ସ୍ୱାଧୀନୋତ୍ତର ଭାରତରେ ଭୋଟଦାନର ପ୍ରଚଳନ, ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ସଂସ୍ଥାମାନେ ତଥା ଯୋଜନା କୃତ ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଗାଁମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ରାଜନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତଥା ଅର୍ଥନୀତି ସହିତ ପରିଚୟ କରାଇଥାଆନ୍ତି ।

ସହରମାନଙ୍କରେ ଛାପା-ଗଣମାଧ୍ୟମ ତଥା ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ଗଣମାଧ୍ୟମମାନେ ଜନମତକୁ ରୂପରେଖ ଦେବାରେ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ଯେହେତୁ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ମାଧ୍ୟମ, ଖବର କାଗଜଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ମାଧ୍ୟମ ଅଟେ, ସେହି ହେତୁରୁ ଖବରକାଗଜ ଅପେକ୍ଷା ଟେଲିଭିଜନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛି । ତେବେ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମୁହରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଖବରକାଗଜ ଜନମତକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି ।

ପାଠ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ୨୦.୬

୧. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର :

(କ) ପରିବାର ପିଲାର ବିକାଶରେ ________ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

(ଖ) ସହରମାନଙ୍କରେ ପରିବାରର ସାମାଜିକୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ________ ଅନୁଷ୍ଠାନମାନେ ସମର୍ଥନ କରିଥାନ୍ତି ।

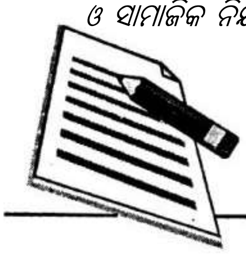

ଟୀପ୍ପଣୀ

(ଗ) ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ସାମାଜିକ ପ୍ରସ୍ଥିତିକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ________ ଠାରୁ ପାଇଥାଏ ।

୨. ଏକ ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

(କ) ଜନମତ କ'ଣ ?

(ଖ) ଜନମତର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଧ୍ୟମ ସବୁ କିଏ ?

କ'ଣ ଶିଖିଲେ

- ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ପ୍ରତିମାନର ଅନୁପାଳନ କରାଇବା ପାଇଁ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଏ ।
- ଲୋକରୀତି, ଲୋକାଚାର, ପ୍ରଥା ଓ ଧର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ଅନୌପଚାରିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଜ, ସାମାଜିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷାକରେ । ଆଇନ ଓ ଶିକ୍ଷା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ହେଉଛନ୍ତି ଔପଚାରିକ ମାଧ୍ୟମ ।
- ଆଧୁନିକ ସମାଜରେ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମହତ୍ତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହଛି । ତେବେ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏଥିପାଇଁ ଶାନ୍ତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଥାଏ ଓ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟ କରିଥାଏ । ରାଷ୍ଟ୍ର, ସରକାରୀ ଏଜେନ୍ସି ତଥା ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତର (ଯଥା - ଗ୍ରାମ, ଜିଲ୍ଲା ଓ ରାଜ୍ୟ) ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।
- ପରିବାର, ପଡ଼ୋଶୀ ଓ ଜନମତ ମଧ୍ୟ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥା'ନ୍ତି ।
- ଗ୍ରାମ୍ୟ ପରିବେଶରେ ପ୍ରଥା ଓ ପରିବାର ପରଂପରା ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେଲା ବେଳେ, ସହରୀକରଣ ଓ ବିବିଧତା ସାମାଜିକ ଲୋକଚରିତ୍ରକୁ ଜଟିଳ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ, ସହରରେ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ରାଷ୍ଟ୍ର ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ଆଇନ, କରିଥାଏ ।

ପାଠ୍ୟାନ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

୧. ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କ'ଣ ? ଆମେ ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କାହିଁକି ଦରକାର କରୁ ?

୨. ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଔପଚାରିକ ଓ ଅନୌପଚାରିକ ମାଧ୍ୟମ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଅ ।

୩. ଲୋକରୀତି ଓ ଲୋକାଚାର ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି ।

୪. ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଧର୍ମର ଭୂମିକା ନିରୂପଣ କର ।

୫. ପ୍ରଥା ଓ ଆଇନ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ ।

୬. ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର କିପରି ଭୂମିକା ଥାଏ ?

୭. ଶିକ୍ଷା, ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ?

୮. ପରିବାର ଓ ପଡ଼ୋଶୀ, ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କିପରି ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରନ୍ତି ?

୯. ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷାରେ ଜନମତର ଭୂମିକାର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କର ?

ଟୀପ୍ପଣୀ

ପାରିଭାଷିକ ଶବ୍ଦାବଳୀ (GLOSSARY)

୧. ଶ୍ରମ ବିଭାଜନ (Division of Labour) : ଏକ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସୀମା । ଏହି ଧାରଣା, ପ୍ରଥମେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଆର୍ଥିକ ଉତ୍ପାଦନର ଅଧ୍ୟୟନରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା ।

୨. ସମୂହ (Group) : ସମୂହ କହିଲେ ଏକ ସମାଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଯେଉଁଥିରେ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିୟମିତ ଆନ୍ତଃ-କ୍ରିୟା ହୋଇଥାଏ ଓ ଏକ ସାଧାରଣ ସମୂହ- ପରିଚୟ ଥାଏ ।

୩. ଆଧାତ୍ମ୍ୟ (Metaphysics) : ଏହା ହେଉଛି ସମାଜର କ୍ରମ ବିକାଶରେ ଥିବା ଏକ ସ୍ତର ଯେଉଁଥିରେ ସମସ୍ତ ସାମାଜିକ ଘଟଣାବଳୀକୁ କିଛି ଅଂଶରେ ଅତିପ୍ରାକୃତିକ ଶକ୍ତି ଓ କେତେକାଂଶରେ ବିଜ୍ଞାନ ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଉଥିଲା ।

୪. ପ୍ରାକ୍-ସାକ୍ଷର ସମାଜ (Pre-Literate Society) : ଏହି ସମାଜରେ ଲେଖିବା ଓ ପଢିବାର ପରଂପରା ନଥାଏ । ଏହି ଶବ୍ଦ ମୁଖ୍ୟତଃ ଆଦିମ ସମାଜକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ।

୫. ସହରୀ କରଣ (Urbanization) : ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଜନସଂଖ୍ୟା, ସହରରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ସମୁଦାୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସମୁଦାୟମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଣକୃଷିଭିତ୍ତିକ ଲକ୍ଷଣ ବହନ କରିଥା'ନ୍ତି ।

ପାଠ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀମାନଙ୍କର ଉତ୍ତର

୨୦.୧

୧. ସାମାଜିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ : ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମାଜ, ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ୟବହାରକୁ ପ୍ରତିମାନ ଓ ରୀତି ନୀତି ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା ରାଷ୍ଟ୍ରର ବଳ ପ୍ରୟୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ, ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରିଥାଏ ।

୨. (କ) ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସାମାଜିକ ପ୍ରତିମାନ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ପାଥେୟ କରି; ଏବଂ

(ଖ) ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି

୨୦.୨

(କ) ସତ୍ୟ, (ଖ) ମିଥ୍ୟା, (ଗ) ସତ୍ୟ

୨୦.୩

(କ) ଘନିଷ୍ଠ, (ଖ) ରାଷ୍ଟ୍ର, (ଗ) ପ୍ରଥା (ଘ) ସ୍ମିତହାସ୍ୟ

୨୦.୪

୧. ଲୋକରୀତି ହେଉଛି ସମାଜର ସେହିସବୁ ପ୍ରତିମାନ ଯାହାକୁ ଲୋକମାନେ ମାନନ୍ତି ।

୨. ଲୋକାଚାର ହେଉଛି ପ୍ରଥାଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରୁ ଭିନ୍ନ ଏକ ପ୍ରକାରର ନୈତିକ ଆଚରଣ ।

୩. ପ୍ରଥା ହେଉଛି ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ରହିଆସିଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଭ୍ୟାସର କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ।

୪. ଧର୍ମ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱାସ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାର ସେହି ସବୁ ମିଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯାହା ପବିତ୍ର ବସ୍ତୁ ସହିତ ସଂପୃକ୍ତ ।

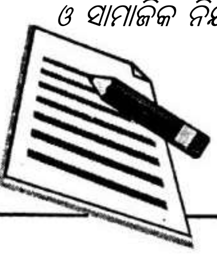

ଟୀପ୍ପଣୀ

୨୦.୫

୧. ଦଣ୍ଡର ଭୟ ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ନିୟମ ଅନୁପାଳନର ଅଭ୍ୟାସ ଥିବା ହେତୁ ।

୨. ପ୍ରଥା, ଧର୍ମ, ବିଧେୟକ

୩. ସରକାରରେ ସେହିସବୁ ଏଜନ୍ସି ଓ ଅଧିକାରୀମାନେ ସାମିଲ ଥା'ନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ରାଷ୍ଟ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

୪. ପରଂପରାର ସମର୍ଥନ ଓ ସମୁହର ସାମାଜିକ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଥାମାନଙ୍କର ଆଦର ସମ୍ମାନ କରାଯାଉଥିବା ବେଳେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗର ଲକ୍ଷଣ ବହନ କରିଥିବାରୁ ଆଇନର ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ।

୨୦.୬

୧. (କ) ଅତି ମହତ୍ତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ

(ଖ) ଗୌଣ

(ଗ) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉଦ୍ୟମ

୨. (କ) ସମୁଦାୟର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲୋକମାନଙ୍କର ମତାମତର ସମଷ୍ଟିକୁ ଜନମତ କୁହାଯାଏ ।

(ଖ) ଜନମତର ବାହକମାନେ ବା ମାଧ୍ୟମମାନେ ହେଲେ ଖବର କାଗଜ, ରେଡ଼ିଓ, ଟେଲିଭିଜନ ଦୃଶ୍ୟ ଚିତ୍ର, ବିଧେୟକ, ପ୍ରଚାର ପତ୍ର ଏବଂ କାନ କୁହା କଥା ଇତ୍ୟାଦି ।